

Indledning

Rundt omkring i landet medvirker økologiske, sociale og spirituelle fællesskaber til en positiv omstrukturering af samfundet, så vi kan leve lettere og smukkere på jorden. Nogle har været igang længe og andre er på vej. Fælles for alle er, at de er i en udfoldende proces hen imod denne vision. Igennem samarbejde bliver vi istand til at følge mangfoldigheden i projekterne, udveksle erfaringer og inspirere hinanden, samt at vise andre en anderledes måde at leve sit liv på. Det handler om en ny folkekultur, om selvorganisering, nærhed, omsorg og ansvarlighed, en kultur nedefra med en mangfoldighed af livssyn og livsformer i fællesskabernes hverdag.

I fællesskaberne høstes erfaringer, som gerne bliver udbudt til inspiration ved rundvisning, undervisning, foredragsvirksomhed og på hjemmesider. LØS medvirker til denne erfarings opsamling og formidling til vore medlemmer, til nye økosamfund og til offentligheden. Samtidig arbejder vi politisk med at fjerne barrierer og hindringer, så nye økosamfund kan blomstre og så vi kan arbejde os hen mod et mere bæredygtigt samfund - økologisk, socialt og kulturelt.

I denne folder og på den tilhørende CD vil vi kort præsentere økosamfundstanken og Landsforeningen for Økosamfund (LØS).

Hvad er økosamfund

Visionen om økosamfund er bæredygtige bosætninger i by- eller landmæssige omgivelser, som respekterer og bevarer kredsløbene i jord, vand, ild og luft. Det er bosætninger i menneskelig målestok, hvor alle dele af tilværelsen er med. Den integrerer menneskelige aktiviteter i det naturlige miljø på uskadelig vis og medvirker til en sund udvikling, der kan fortsætte til evig tid.

Økosamfund er samfundsmæssige eksperimentelle rum, hvor man forsøger at integrere bosætning, arbejdsplads, fritids- og kulturliv. Herigennem befrugter økosamfund det omgivende lokalsamfund, både økologisk, økonomisk, socialt, kulturelt og spirituelt.

Konkret spænder økosamfund vidt - fra mindre bosætninger omkring nedlagte gårde (5-20 enheder), over større økologiske landsbyer (10-400 enheder med mere eller mindre tilknyttet erhverv), til fællesskaber omkring et spirituelt center (10-40 enheder). Graden af økologi i byggeri og livsstil varierer, men fælles er intentionen om at leve på en måde, så vi kan være bekendt at give vor jord videre til vore børn. "Jorden er ikke en gave fra vore forfædre. Den er et lån fra vore børn".

Man kan anskue et økosamfund som bestående af tre dimensioner, som ideelt set vægtes lige, illustreret af cirklen på bagsiden. Der findes ingen sådanne ideelle økosamfund endnu, men de fleste rummer alle tre elementer i forskellig vægtning. Det drejer sig om en økologisk, en social og en kulturel/spirituel dimension. På de følgende sider skal indholdet af disse tre dimensioner antydes.

Det økologiske aspekt

De fællesskaber som hovedsagelig er motiveret af den økologiske dimension, lægger vægt på at leve i harmoni med naturen. Man tilstræber selvforsynende lokal økologisk produktion, forbrug og recirkulering af affald. Man renser sit spildevand lokalt og anvender selvfølgelig vedvarende energiformer, i den udstrækning det er muligt.

Byggeriet er økologisk og livscyklusanalyser er grundlag for anvendelse af materialer.

Økologiske designsystemer som Permakultur bruges ofte til at skabe en overordnet arkitektonisk ramme for udvikling af de økologiske samfund i balance med naturen, hvor biodiversitet, områder med vild natur og naturgenopretning er vigtige indhold.

I disse fællesskaber opstår ofte nye grønne virksomheder, som skaber lokale arbejdspladser, både i form af produktion og videnskabelig forskning.

Det sociale aspekt

De fællesskaber som er motiveret af den sociale dimension, lægger vægt på at genskabe fællesskabet. Det omfatter f.eks. et særligt fokus på demokrati og kommunikation, og man er bevidst om og bruger de faktorer, som medvirker til fællesskabsopbygning og styrkelse af fællesskabet. Beslutningsprocesserne er gennemskuelige og bygger i hovedsagen på konsensusprincippet. Man har et beredskab til konfliktløsning. Man arbejder ofte med kurser og uddannelse, således at man kan formidle de erfaringer, der gøres inden for de forskellige områder, hvor man besidder specialviden.

I dette social-økologiske miljø opstår ofte nye grønne virksomheder, som skaber lokale arbejdspladser, både i form af produktion og serviceydelser.

Når samfundet er tilstrækkeligt stort - erfaringsmæssigt 4-600 mennesker - startes ofte eksperimenter med lokale økonomier i form af komplementære lokale valutaer eller andre lokale udvekslingssystemer.

Oftentimes er der ligeledes fokus på en sund livsstil, på forebyggende og komplementær medicin.

I den modernisering af velfærden, som økosamfundet rummer mulighed for, er der fokus på omsorg for børn, unge og gamle, samt handicappedes integration og der ses ofte egne lokale institutioner.

Det kulturelle / spirituelle aspekt

De fællesskaber der primært er motiveret ud fra den spirituelle eller kulturelle dimension, lægger særlig vægt på, at man tager ansvar for sit eget liv og sin personlige udvikling. Man arbejder med baggrund i et holistisk menneske- og verdensbillede, for at lære sig selv at kende og derigennem føle sig i indre kontakt og i fællesskab med andre og livet.

Det omfatter f.eks. at man beskæftiger sig med kreativitet, personlig udvikling (f.eks. kropsarbejde, terapi, kunstneriske udtryk), forskellige aspekter af spiritualitet (som f.eks. bøn, meditation, centrering i den indre kerne).

I nogle tilfælde leves livet centreret omkring en bestemt spirituel retning eller arbejdsform, en mester eller et bestemt mål.

Ofte arbejder man frem mod en oplevelse af en form for enhed med naturen både indadtil og udadtil. Dette giver sig f.eks. udtryk i, at man er opmærksom på at følge de naturlige rytmer (i naturen, livsfaser, årsløbet osv.) og/eller i fejring af livet og hinanden gennem forskellige fester, ritualer og helt nye traditioner (f.eks. nye årstidsfester).

Hvorfor er økosamfund vigtige i dag?

Økosamfund repræsenterer grupper af mennesker, som ønsker en bæredygtig livsform, en livsform der peger fremad og som vi kan være bekendt over for vore børn og børnebørn. De præsenterer løsninger, som er afprøvet i fuld skala i praksis på en lang række af de problemer, vi dagligt konfronteres med. Det gælder økologiske problemer (forurening, arters uddøen, overforbrug af ressourcer osv.), sociale problemer (ensomhed, misbrug, udstødelse, kriminalitet, rodløshed osv.), og det gælder kulturelle og spirituelle problemer (indre tomhed, oplevelse af meningsløshed, ensretning, forfladigelse, reduktionisme osv.)

Økosamfundene tilbyder i forskellig grad biodiversitet, natur, ren giffri mad og vand, sundhed, recirkulering af affald osv., fællesskab, meningsfulde jobs, konfliktløsning og balance, tid til sig selv, børn og hinanden osv., selvudviklingsværktøjer i form af meditation og stille fordybelsesrum, festligholdelse og fejring af naturens rytmer, et liv i tæt kontakt med naturen og det, der er større end os selv.

Et økosamfund kan være et eksperimentarium, hvor man udforsker sig selv, fællesskabet, naturen og livet. Dette betyder ikke, at livet bliver problemfrit, men det betyder, at man prøver efter bedste evne at leve ud fra den viden, erfaring og visdom, som vi allerede besidder, men i al for ringe grad gør brug af.

Hvordan laver man økosamfund?

Flere og flere får en ide, en inspiration om, at det rigtige for dem vil være at leve enklere, mere bæredygtigt og ansvarligt, med mere fællesskab, helhed og fordybelse og med bedre muligheder for deres børn. Enkelte af dem går videre og samler en gruppe, som deler ideen. Hvis gruppen viser sig at fungere, danner man arbejdsgrupper og arbejder længe og omhyggeligt med at uddybe vision, mission og konkret planlægning, for at sikre, at alle har det samme billede af formål, design, størrelse, organisering, beslutningsmåder, konfliktløsningsmåder osv. Så samler man penge ind til at købe jord og bygge fælleshus for (kontingenter, fonde, gaver, lån mv.). Laver lokalplan i samarbejde med kommunen og får de nødvendige tilladelser. Endelig kan man bygge fælleshus og huse til medlemmerne (eller disse bygger selv) og man etablerer sig i det fysiske. Herefter gælder det om at få en dagligdag til at fungere, som lever op til de visioner og tanker man har gjort sig - dvs. få fællesskabet og familie til at fungere, få forholdet til naboer indenfor som udenfor projektet til at være rigt og gensidigt understøttende.

Det kan erfaringsmæssigt anbefales at tage kurser i f.eks. mødeledelse, gruppeprocesser og konfliktløsning, organisation, fremtidsværksted, permakultur, økologiske bygge-teknikker, spildevandsrensning, alternative energisystemer, selvudviklingsværktøjer, meditation, lege, sange og danse.

For husk: Det er selve livet man lever. Man skal have det sjovt undervejs!

Hvad er LØS og hvad gør vi?

LØS er en netværksorganisation, som arbejder på at fremme økosamfundsideen. Det gør vi bl.a. ved

- at være medlemsorganisation for 56 (primo '03) fælles-skaber, organisationer og virksomheder samt ca. 350 individuelle medlemmer,
 - at sælge og udgive bøger, film og CD'er og tidsskriftet LØSNET - om økosamfund og relaterede emner - 4 gange årligt, heraf et årligt temanummer,
 - at tilbyde rådgivning og vejledning til mennesker, som ønsker at lave økosamfund, og koordinere mellem de, som søger fællesskab og de fællesskaber som ønsker flere deltagere,
 - at deltage i debatten om økologi, bæredygtig bosætning og økologisk byggeri, uddannelse osv. på konferencer, seminarer, kurser, i dagspressen og gennem bøger,
 - at arbejde politisk på at fjerne hindringer og barrierer for etablering af økosamfund og økologiske eksperimentelle zoner.
 - at udbyde og formidle kurser og uddannelser inden for området.
- Oplysninger om medlemsskab, salg af bøger og blade, økosamfund og fællesskaber under etablering m.m. kan ses på vor hjemmeside: www.løs.com.

Internationalt samarbejde: LØS er medlem af Global Ecovillage Network gennem medlemsskab af GEN-Europe. Herigennem deltager vi i det internationale samarbejde, som sammenkæder økosamfund og lignende projekter over hele verden.